

עריכת ברית מילה
לתינוקות ומבוגרים
בחדרי ניתוח
בארץ ובעולם

עלון ברית אבות פרפראות וסיפורים לברית מילה לפי סדר הפרשיות פרשיות ויקהל פקודי תשפ"ג

מפעולות הארגון

בדיקת צהבת לתינוקות בבית
במכשיר זהה לבית החולים

עריכת ברית מילה לתינוקות.
ומבוגרים בחדרי ניתוח
בישראל ובמדינת חבר העמים

ניתן להשיג את הספרים
"סדר ליל הברית"
"פניני הברית"
"תפילות ומנהגים לברית"

משרד "ברית אבות"
רחוב דברי חיים 6 ביתר עילית
טלפון: 025022814

מהספר פניני הברית

פרשת ויקהל

אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם. מדקדקים לשון אלה הלא לא צוה אלא אחד... עוד נראה לי... יש לפרש הא דכתיב (אסתר ח) ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר. ודרשו, אורה. זו תורה, ויקר. אלו תפילין וששון. זו מילה, וכבר מדקדק במנות הלוי על שפרט אלו שני המצוות מאחר שנתבטלו מכל התורה, אבל יש לומר כי כל התורה היו מקיימים בחושב לעשות, אבל במצות תפילין שהיא (דברים כח) וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך. אם חושב במחשבתו שרוצה להניח תפילין ומצטער עליהם לא נעשה כונת המצוה כי לא נראה כי כן במחשבתו, ולא שייך וראו כל עמי הארץ ולא נראה מזה אהבת ה' אותו ואינו אות, וכן במילה שהוא אות ברית קודש והוא סימן כעבד נרצע לאדוניו ואינו נימול רק במחשבתו שרוצה למול אין זה אות, ובמה ניכר ונסמן, לכן אלו שני דברים נתבטלו לגמרי, ושוב כשנתבטל הגזירה פרט אלו שני דברים כן נראה לי ונכון, והנה עוד יש שבת שהוא אות בין ה' לישראל כדכתיב כי אות היא וכו'. גם זה אינו כשמשמר שבת ונראה שביתתו לעין כל, אבל כשחושב בדעת לשמור ונאנס ולא שמר אין בזה אות, וגם משכן אי אפשר רק במעשה בפועל כי במה שמחשב משכן וכליו לא תשרה שכינה על ראשו כמובן, והיינו דקאמר אלו הדברים שבת ומשכן אשר צוה ה' לעשות אותם דוקא בעשייה ולא במחשבה יעשו כי לא נעשה המכוין רק בפועל, וקל להבין: (כתב סופר) ויש לבאר לפי זה מה שמברכים את אבי הבן אחרי הברית, כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה ולחופה ולמעשים טובים, שכשם שנכנס לברית בפועל ולא מספיק ברצון אלא בפועל ממש כן יזכה להכניסו לתורה ולמעשים טובים בפועל:

ויאמר אלהם אלה הדברים. מסר ה' שני מצות באמירה והם השבת והמילה ושניהם דרך להשגת מציאותן

ברית מילה בבודפשט שבהונגריה

מבוגר בגיל 26 שנים זכה השבוע ביום כ"א אדר תשפ"ג ליכנס בבריתו של אברהם אבינו עליו השלום, בעיר בודפשט שבהונגריה.

הנ"ל היה גר בדונויצק מקום שכבשו הרוסים לפני מספר שנים, ועם פרוץ המלחמה הנוכחית בשנה החולפת גייסו בכח את כל מי שמחויב גיוס, ולכן הסתגר בביתו במשך כעשרה חדשים בבית בלי שאפילו שכניו ידעו שהוא בבית, ובדרך לא דרך לפני כחודשיים הצליחו להוציאו משם, והתחבר לקהילת היהודים פליטי אוקראינה בבודפשט.

הקהילה היהודית קרבה אותו מאד ושכנעו אותו לקיים את מצוות הברית. בשבת קודש הכריז אני רוצה לעשות ברית ומיד יצרו קשר וברוך השם קיים את המצוה בשמחה.

ונקרא שמו בישראל "אריאל".

ויהי רצון שנוזכה לשפע ברכה והצלחה מתוך שמחה והרחבת הדעת.

בברכה
המוהל הרב אהרן יוסף קרמר

יתברך, השבת ניתן באמירה שנאמר ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' ששת ימים תעשה מלאכה וכו'. והשבת מופת על חידוש העולם והחידוש מופת על מציאת מחדשו, המילה נתנה באמירה כדאיתא במדרש בפסוק (תהלים קיט) שש אנכי על אמרתך. והיא דרך וסיבה להשגת מציאות ה' יתברך כמו שלמדו מפסוק (איוב יט) ומבשרי אחזה אלוה. וכמו שביארנו, ושני מצות אלו אחת בפועל ואחת בשביתה, כי המילה היא ראש לכל המצות הנעשים בקום ועשה והשבת ראש לכל המצות שהם בלא תעשה ושניהם נרמזו באמירה כאמור ושניהם נקראו קדושה, המילה נקראת אות ברית קודש כמו שכתוב ובשר קודש יעברו מעליך. ובשבת נאמר (שמות לא) כי קודש היא לכם: (עוללות אפרים פרשת אמור)

יהיה לכם קדש שבת שבתון. (לה ב) יהיה לכם. ר"ת וסופי תיבות מילה, לרמוז דמילה דוחה שבת, למול ולעשות כל צרכי המילה בשבת כמבואר בשבת (קלג:): (נהר שלום)

כל העושה בה **מלאכה יומת לא תבערו אש.** (לה ב ג) מלאכה יומת לא תבערו. ראשי תיבות מילת, השומר מצות מילה לא תבערו אש של גהינם עליו: (פירוש רבינו אפרים על התורה)

הקדימה תורה מצות שבת למלאכת המשכן בריש פרשת ויקהל וכן בפרשת תשא אחר שאמר לו ראה קראתי בשם בצלאל וגו'. לצוותו על מעשה ידיהם של צדיקים, הזהירו ואתה דבר וגו' שבתותי וגו' לדעת כי אני ה' מקדשכם. להקדים הקדושה דשבת שמצד ה' יתברך בעצמו המקדים לקדש האדם קודם שיבוא האדם להתקדש ואף דהסדר להיפך והתקדשתם והייתם קדושים. (יומא לט.) אדם מקדש עצמו וכו', היינו לענין והייתם שיהיה הויה וקיום להקדושה בקרבם שיהיו כן קדושים זה צריך לקדש עצמו מעט על כל פנים מלמטה בעולם הזה כדאיתא התם ובפתיחה כחודה של מחט על כרחך מצד האדם, אבל גם לפתיחה זה קדם מצד ה' יתברך שהוא מקדשו אלא שזהו ההתעוררות נובע בשעה שה' יתברך שולח התעוררות הקדושה בלבו והוא כמראה הבזק שהאור מאיר כרגע ומיד נעלם והוא רק לעורר האדם על ידי אותו אור מועט כמו רגע שישים אל לבו לראות שיהיה זה כן אצלו בקביעות, וזהו ענין מה שצוה על השבת קודם, ומקדימת קדושה זו יוכלו לזכות אחר כך לעסוק במלאכת המשכן הגדולה ממלאכת שמים וארץ שיהיה מעשה ידיהם פעולת ידיו של הקדוש ברוך הוא, וכן אמרו חז"ל (ויקרא רבה כז) במילה דליום שמיני כדי שיעבור עליו שבת, כי המילה הוא התחלת מעשה ידי אדם בגוף האדם עצמו לתקנו ממה שלא היה מתוקן בבריאה שבבריאה היה ערל וה' יתברך רצה שגמר תיקון הבריאה יהיה על ידי פעולת אדם שרצה לזכות את ישראל ועל זה היה תכלית בריאת העולמות, ומילה הוא המצוה הראשונה להיות לאות לבני ישראל זרע אברהם אותם שנקראו זרעו והיינו זרע יעקב כמו שאמרו בנדרים (לא.) ושם (עמוד ב) דכל הגוים ערלים, והמילה רק בישראל, היינו שרק הם מוכנים לתקן הבריאה שיהיה על שלימותה ולא כמו שנברא רק בשלימות יותר אבל העובדי כוכבים אפילו ימולו נקראים ערלים ובישראל להיפך כי כבר זכו אבות העולם לזרעם אחריהם דשם וקדושת היהדות אי אפשר ליעקר מהם, דאף על פי שחטא והגדיל עבירות עד למעלה לא פקע שם ישראל ממנו וגם פושעי ישראל מלאים מצוות כרימון שבזכותם יגיעו לתיקון דלא ידח מהם נדח, ועל כן מבטן לשמו יתברך נימולים בהיותו תינוק שאין בו שום דעת כלל ולא בבחירתו והשתדלותו, ועל כן אפילו ערלים נקראו מולים, כי כבר זכה לזה בהשתדלות אבותיו וכמו שהתינוק הנימול אינו בהשתדלותו ופעולתו רק פעולת אביו שחייב למולו מעצמו או על ידי שלוחו או הבית דין וזהו התחלת קדושת המצוה הנכנס באיש ישראל שיתקדש גופו להיות מעם קדוש, וישראל קדושתם על ידי פעולת אדם כמצות ה' יתברך וצריך שיקדם לו קדושת השבת שהוא התחלת קדושה שמה' יתברך בלא פעולת אדם כלל ועל ידי הקדושה דשביתה יוכל להמשיך אחר כך קדושה למעשה שבפעולת אדם ומילה בזמנה דוחה שבת דבזמנה מצד התינוק הוא גם כן קדושת שמים שהוא אין פועל כלום ובאמת מעשה ידיהם של צדיקים הוא מעשי ידי הקדוש ברוך הוא כנוזר לעיל: (פרי צדיק קדושת השבת מאמר ב)

קחו מאתכם תרומה לה'. (לה ה) יובן בסיעתא דשמיא לרמוז כי ברית מילה נקרא אות כנודע, וזה שכתוב קחו מאתכם. שתקחו ממנו הערלה, ואז תרומה לה'. רצה לומר תרום הא', היא השכינה לה' כי על ידי המילה יהיה עליו לשכינה ודו"ק: (מלאך הברית)

ראו קרא ה' בשם בצלאל בן אורי בן חור. (לה ו) גדולה מילה שנכתרו עליה שלש עשרה בריתות בתורה, ולפיכך לא לחנם מסרו ישראל נפשם עליה בשעת השמד, וכענין שאמרו על הפסוק (זכריה יד) מה המכות האלה בין ידך, אשר הוכתי בית מאהבי. שגרמו לה ליאהב לאבי שבשמים... מה לך יוצא ליהרג, על שמלתי את בני... והמצוה קיימת ואינה מקבלת הביטול בשהיא קיום העולם באמת. (לשון היעביץ המקור ממכילתא יתרו) וכן רואים היום, שאף אלו שלדאבונינו נתרחקו מדרך אבותינו, מחזיקים במצוה זו שאינה מקבלת הביטול. וגם אצל אחינו בני ישראל ממדינות חבר העמים, נערים וזקנים, שמושרש בנשמתם ומתעוררים בתשוקה, לבא להחתם באות ברית קודש, והכל בזכות מסירות נפשם של האבות הקדושים, שמסרו נפשם על מצוה זו, משפיע על הבנים לקיימה, וכמדרש על פסוק זה, שבזכות האבות זוכים הבנים. ראו קרא ה' בשם בצלאל בן אורי בן חור. מה ראה להזכיר כאן חור אלא בשעה שבקשו ישראל לעבד עבודה זרה נתן נפשו על הקדוש ברוך הוא ולא הניחן, עמדו והרגוהו, אמר לו הקדוש ברוך הוא חייך שאני פורע לך, משל למלך שמרדו עליו לגיונותיו, עמד שר הצבא שלו עמהם, אמר להם על המלך אתם מורדים, עמדו והרגו אותו, אמר שר הצבא שלו ונלחם עמהם אמר המלך אלו ממון נתן לי לא הייתי צריך לפרוע לו, על אחת כמה וכמה שנפשו נתן עלי, מה אני עושה לו, אלא כל בנים שיצאו ממנו אני מעמידם דכסים ואפרכים, כך בשעה שעשו ישראל העגל,

עמד חור ונתן נפשו על הקדוש ברוך הוא, אמר לו חייד, כל בנים היוצאים ממך, אני מגדלם שם טוב בעולם, שנאמר ראו קרא ה' בשם בצלאל (לה לא) וימלא אתו רוח אלקים:

פרשת פקודי

אשר פקד על פי משה. (לח כא) על פי. בגימטריא קץ, לא זכו ישראל לכל זה אלא בזכות אברהם שהיה בן ק' שנה כשנימול, ושרה בת צ' שנה כשנולד יצחק: (פירוש רבינו אפרים על התורה)

מפותחות פתוחי חותם. (לט ו) עתידים שיעמדו מקבריהם וכתוב (יחזקאל לז) בפתחי את קברותיכם. מהו פתוחי חותם. פתו חי, כלומר שמוציא על סעודת מילה ומאכיל בה העניים והתלמידים הוא חי לעתיד לבוא: (תוספות השלם)

מפותחות פתוחי חותם. מפותחות פתוחי חותם על. סופי תיבות מילת, וזהו על שמות. שבמילת שאז קוראים לנער שם: (חתן דמים)

וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אותה כאשר צוה ה' כן עשו ויברך אותם משה. (לט מג) יש לדייק כפל לשון כן עשו, ותו יש לדייק מה והנה, ויש לומר דהנה מברכין כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה ולחופה ולמעשים טובים, ויש לפרש הכוונה דהנה כל אב שמכניס בנו לברית אזי מקבל על עצמו לגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים אבל אחר כך מתקרב קצת, על כן מברכין אותו כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה ולא יתקרב החמימות, והנה כמו כן בכל מצוה אשר איננה תמידית רק פעם אחת בשנה עושין אותה בשמחה ובזריזות נפלא מה שאין כן מצוה הנוהגת בכל יום אמנם ישראל באותה זריזות ושמחה שעשו המלאכה ביום ראשון כן עשו כל ימי המלאכה ולא נתקרב אצלם, והיינו דכתיב, והנה עשו אותה. דהנה לשון שמחה, כמאמר הכתוב (שמות ד) הנה הוא יוצא לקראתך וראך ושמח בלב. והיינו דכתיב, והנה עשו אותה שעשו אותה בשמחה, כאשר צוה ה' את משה כן עשו. דהיינו באותה שמחה שהיה להם באותו רגע שצוה ה' את משה באותה שמחה עשו אותה כל הזמן, על כן ויברך אותם משה: (מגדלות מרקחים)

ימי ההילולא של צדיקים בשבוע זה	
הרה"ק ר' דוד מדינוב זי"ע	יום ראשון י"ט אדר
הגאון ר' יוסף חיים זוננפלד זצ"ל	
הגאון ר' יואל סירקיש (הב"ח) זצ"ל	יום שני כ' אדר
הגאון ר' מאיר ב"ר יעקב יוקב הכהן שיף (המהר"ם שיף) זצ"ל	
הגאון ר' שלמה זלמן אויערבך זצ"ל	
הרה"ק ר' משה יהושע הגר האדמו"ר מויזניץ זי"ע	יום שלישי כ"א אדר
הרה"ק רבי אלימלך מליזענסק זי"ע	
הגאון ר' יצחק אלחנן ספקטור זצ"ל	יום רביעי כ"ב אדר
הגאון ר' יחיאל מיכל עפשטיין (ערוך השולחן) זצ"ל	
הגה"צ ר' ישראל משה דושינסקיא (גאב"ד העדה החרדית)	יום חמישי כ"ג אדר
הרה"ק ר' חיים חייקא מאמדור זי"ע	
הרה"ק ר' יצחק מאיר מגור (החידושי הרי"ם) זי"ע	
הרה"ק ר' יצחק יעקב מביאלא (דברי בינה) זי"ע	
הרה"ק ר' יהודה משה מאלכסנדר (אמונת משה) זי"ע	יום שבת קודש כ"ה אדר
הרה"ק ר' גרשון מקיטוב זי"ע	
הגאון ר' ישראל יעקב פישר זצ"ל	

עובדות וסיפורי צדיקים מבעלי ההילולא לשבוע זו

זהירות מכבוד

פעם אחת נסע מוהר"ר יעקב בהר"ר רבי אלימלך מליזענסק זי"ע דרך עיר אחת וידעו שבחזרתו יסע גם כן דרך עיר זה והיה שמה ברית מילה ושלחו השמש לעמוד על הדרך שכאשר יסע הרב בדרך חזרתו דרך עיר זו יעמיד העגלה של הרב וילך השמש ועמד על הדרך המוליך לעיר וכשראה את עגלת הרה"ק ר' יעקב מתקרבת העמיד את העגלה ויבקש אותו לבא העירה ויכבדו אותו במצות סנדקאות וכאשר אמר לו השמש זאת רעדה אחזתו ואמר שיש לי קבלה מאבי ז"ל הוא הרה"ק בעל נועם אלימלך זצ"ל שמצוה עם כבוד גרוע יותר מעבירת ניאוף ר"ל: (בית אלימלך)

לכבד מוהלים קבועים

הרב שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל היה מכבד מאד את המוהלים ולפעמים היה קם בפניהם, ראה שו"ע (יו"ד סימן רמ"ד סעיף יב) חכם אפילו הוא מופלג בחכמה רשאי בפני מי שהוא בעל מעשים, והחזיק רבינו בדעה שמוהל שמכניס בבריתו של אברהם אבינו רבים מילדי ישראל נידון כבעל מעשים: (שלמי שמחה)

למול בעצם היום כדי לעשותו בפרסום

שמעתי שהרב הגאון בעל חמדת שלמה היה פעם אחת סנדק על ברית מילה בווארשא אצל חסידי קאצק, והמתינו על האדמו"ר הגה"ק בעל החידושי הרי"ם זצוקלה"ה שהיה בושש לבוא עד אחר הצהריים, ושאל לו הבעל חמדת שלמה הא כתיב וישכם אברהם בבוקר, והשיב לו החידושי הרי"ם זי"ע שיש מכילתא על פסוק בעצם היום הזה נמול אברהם וישמעאל בנו בעצומו של יום מפני שאז הוא פרסום גדול: (שיח שרפי קודש)

חשיבות אכילה בסעודת הברית

החידושי הרי"ם היה אומר ומשבח סעודת ברית מילה והיה אומר שבאכילה יכול לפעול יותר מבדברים, שבאכילה יוכל לרמות אותו מפני שהוא נמשך אחר זה ואז יכול לדחות אותו לקדושה, היה אומר המצוה ממילה נתקבל שלא מדעת אשר נראה מזה שמילה הוא ממקום גבוה אשר לא יוכל להשיג בדעת ומשום זה גופא מביא המצוה הזאת הדעת והבן: (שיח שרפי קודש)

אכילה בסעודת הברית לא נקראת אכילה גסה

פעם אחת היה לבעל החידושי הרי"ם זצלה"ה כמה סעודות ברית מילה בימי החורף מימים הקצרים ואחר כך אכל בביתו כנהוג תמיד, ואמר שבסעודת מצוה אינו נקרא אכילה גסה, אבל גדול אחד הקשה על זה מהא דאסרו חז"ל לאכול בערבי פסחים דילמא אתי למיכל למצה אכילה גסה והבן: (שיח שרפי קודש)

אליהו הנביא סנדק בברית כשהסנדק אינו ראוי

פעם אחת כיבד את החידושי הרי"ם זי"ע אברך אחד מווארשא בסנדקאות וכשבא ביום הברית מילה לא רצה חותנו של האברך שהיה מתנגד רק שהוא רוצה להיות סנדק ולא נתן בשום אופן להתרצות שהחידושי הרי"ם יהיה סנדק והאברך הנ"ל היה לו עגמת נפש והלך אל החידושי הרי"ם לספר לו צרת נפשו והשיבו לו החידושי הרי"ם אל תצער כלל וכלל שבודאי יהיה אליהו הנביא בעצמו סנדק, שבאמת אליהו בא אל כל ברית מילה והוא רוצה לקחת את הסנדקאות רק כשאליהו רואה תלמיד חכם וירא שמים האלט שוין דאס קינד טרעט ער איהם אב די מצוה אבל לא כן בנידון דידן כשיהיה חותנך סנדק בודאי לא יעזוב אליהו הנביא ז"ל נאר ער ווירד האבין סנדקאות והניח דעתו של האברך: (שיח שרפי קודש מילה) וכן מצאתי בספר המנהגים לר"א טירנא, מילה ראשי תיבות מלאך יושב לפני הארון, ובשם ר' גוצלק כהן חזן ז"ל ההסבר לכך, הוא אליהו שנקרא מלאך הברית יושב לפני הארון אם אין כדי בעל הברית שישב אצלו על הקתדרא בשעת המילה אי נמי המוהל אם אינו הגון: (ספר המנהגים לר"א טירנא)

לעילוי נשמת ר' יעקב צבי ב"ר יצחק מאניס ז"ל הולצמן

בעת שמחה בעת בקשה כשצריך ישועה
היו שותפים במצוות המילה
ליהודים "מבוגרים" עולי חבר העמים
שהבריתות נעשים בחדרי ניתוח,
עלות כל ברית 3600 שקלים לשלם לחדר הניתוח
ובזכות זה תראו נחת מכל יוצאי חלצכם, אמן.

ברית אבות: רחוב דברי חיים 6 ת.ד. 3044 ביתר עילית טלפון: 025022814

ניתן לתרום בנדירים פלוס על שם ברית אבות